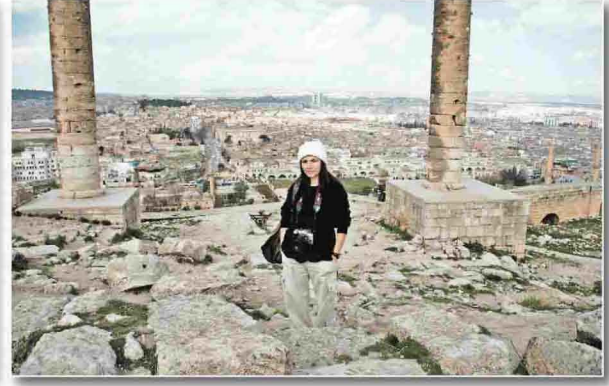
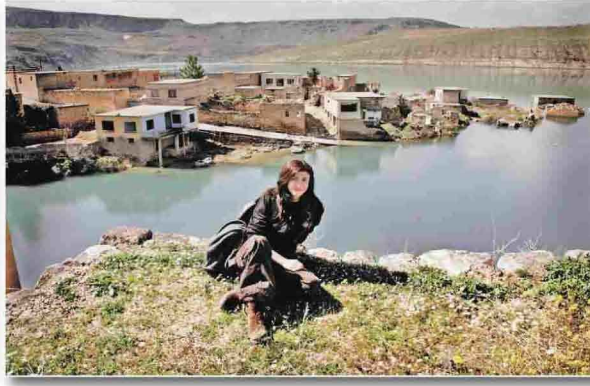

Fotoğrafçı ve yönetmen bir Ceylan daha

İsminin ekseriyetle Nuri Bilge Ceylan'la anılması doğal, eş münasebetinden öte, üç filmidir onun çalışma arkadaşı da... Ebru Ceylan'la fotoğraftan, sinemadan, hayattan konuştuk **PINAR ÖGÜNÇ | 4**

'Egom çok yumuşak ve esnektir'

Filmlerine hem irisinden hem ufağından katkılarıyla, yönetmen eşi **Nuri Bilge Ceylan**'ın yanında gördük hep onu. Sinema eğitimi alan ve yıllardır fotoğraf çeken **Ebru Ceylan** kendisine dair nadiren uzun cümleler kuruyor. Dış dünyaya koruduğu mesafeyi bir nebze kaldırdık diyelim...

PINAR ÖGÜNÇ

Ebru Ceylan deyince Cannes'ın kırmızı halılarından bir enstantane geliyor akla önce. Eşi **Nuri Bilge Ceylan**'ın üç Cannes Film Festivali seferinden biri... Halbuki daha 22 yaşındayken, o zaman Ebru Yapıcı iken, ilk kısa filmi 'Kiyıda' Cannes'ın yarışma bölümüne seçilmiş 1998'de. **Nuri Bilge Ceylan** mahsulleri 'Uzak'taki küçük, 'İklimler'deki iri rolü ve son olarak 'Üç Maymun'da senaryo yazarlarından biri ve sanat yönetmeni etiketleriyle yine benzer kadraj...

Sinema eğitimi almış, fotoğraf hayatında hep var. Fazla konuşmuyor **Ebru Ceylan**, benzerliklerinin sağlamsını deklare şöhre basma tercihleriyle de (www.ebruceyilan.com) yapabilirsiniz, eşi gibi...

Yakalamışken sorduk, hem Ceylanlar'dan biri hem Ebru olarak cevapladı.

Uzun yıllardır fotoğrafla ilgilisiniz, zaten eğitiminiz de sinema üzerine... Bunlar üzerine oyunculuk, en son da senaryo yazarlığını ekleyerek sınırlarınızı esnettiğinizi, belki sizin de daha önce farkında olmadığınız yeteneklerinizi keşfettiğinizi düşünüyor musunuz? Ruhen size nasıl geldi bu süreç?

Aslında hiçbir konuda ne kadar yetenekli olduğum konusunda bir yorum yapamam. Yapmak da istemem zaten. Sanat, dünyayı kendi istediğin gibi yeniden yorumlama, anlamlandırma ve hatta yeniden yapılandırma gibi müthiş bir olanak sağladığından bütün sanatları seviyorum. Ama gerek sinema, gerekse fotoğraf gibi görselliğe dayalı sanatlarla karşı, ilginç ötesinde biraz daha yetenekli olduğum söyleyebilirim. Ben de bu alanlarla ilgili önüme çıkan yaratıcılık olanaklarını elimden geldiğince değerlendirmeye çalışıyorum. Bu bazen yönetmenlik, bazen oyunculuk, bazen senaristlik, bazen sanat yönetmenliği olabilir. Bunlar görsel sanatlar disiplini içinde birbirinden çok da ayrı yerlerde duran alanlar değil. Hepsinde de yapmaktan zevk alıyorum. Hele de Bilge gibi bir sinemacıyla çalışınca yaptığın işin değeri artıyor. Kendimi şanslı hissediyorum çünkü çok sevdiğim işi, istediğim zaman ve istediğim oranda yapabileceğime olanağına sahibim. Ama fotoğraf benim doğduğum sinemadan daha yakın bir sanat. Çünkü üretim sürecinde tamamen yalnız ve bağımsız olabiliyorsun.

Yaratıcı, yaptıklarıyla özendirici iş arkadaşlarının olması insana iyi gelir, önünü açık hissettirir, kanını hızlandırır. Nuri Bilge Ceylan'la birlikte çalışmak mı bu anlamda daha iyi geldi size, birlikte yaşamak mı?

Bilge hayatımda olmasaydı sanatla ilgili maceram nasıl bir yol izlerdi bilemem. Ama hayatını birlikte geçirdiğin insanın seninle aynı ilgi alanlarını paylaşıyor olması bir avantaj. Hele de o alanlarda başarılı ise ve sana da bu başarılarından faydalanmanı sağlayan fırsatlar yaratıyorsa, geriye onunla gurur duyup ona elinden geldiğince destek olmaktan başka yapacak bir iş kalmıyor. Yanımdaki insanın başarısı beni de yüceltir. Hayat kalitemi artırır ve motive eder. Bu anlamda Bilge'yle hem çalışmak hem de yaşamaktan tabii ki çok memnunuz.

En klasik tariflerle sizin küçükken kendinize seçtiğiniz istikâmet neydi, büyüünce ne olmak istiyordunuz?

FOTOĞRAF: ALEKSI PETRIDİ

Ne olmak istediğim konusunda değişik süreçlerden geçtim bu yaşma kadar. İyice küçükken izciydim ve en büyük hayalim obabaşı olmaktı. Sonra gazeteci, sonra bir örgütün merkez komite üyesi, sonra fotoğrafçı ve sonra yönetmen... Bunlardan bazıları olmadum, bazıları olmadım, bazıları olduğunu zannettim, bazıları ise olmaktan vazgeçtim. Ama sonuç olarak şu anda sevdiğim işi yapıyorum ve bu saatten sonra da başka bir şey olmak isteyeceğimi zannetmiyorum.

Bugün önünüze nasıl planlar koyuyorsunuz? Kısa film projeleri var mı? Fotoğraf hayatınızın ne kadarını kapsıyor?

Büyük planlarım yok. Ben hayatın bana düşen parçasını yaşamaktan memnunuz. Sinema ve fotoğraf yapıyorum, oğlumuz Ayaz'ı büyütüyorum, seyahat ediyorum, huzurlu bir aile hayatım var ve sanatla olan ilişkim beni tatmin edecek düzeyde. Her şeyin daha iyisi olabilir, her şeyin daha fazlası var ama ben büyük ihtirasları olan biri değilim.

Fotoğraf çekiyorum; makinemi hep yanımda taşıyorum. Film çekmeye gelince de, çok inandığım ve beğendiğim bir fikir gelirse aklıma ve onu gerçekleştirecek cesaret ve enerjimi hissedersen kendimde tabii ki çekirim. Film yapmak çok uzun bir süreç. Asıl zor olan başlangıçta heyecan verici bulduğum şeyi sonuna kadar diri tutabilmek, aynı inancı sürdürülebilmek...

Cannes'ın tadına türlü vesilelerle bakmış olmak, uzun metraj yönetmenlik arzusu yarattı mı sizde?

Dönem dönem, özellikle de beni çok etkileyen ve hayranlık uyandıran filmler izlediğimimde içimde bir uzun film çekme arzusu doğuyor. Ama festivallerde böyle bir şey hissetmiyorum. Çünkü bu tip arzular sosyalleşmenin fazla olduğu festivallerden çok, insanın kendini yalnız hissettiği zamanlar ortaya çıkıyor daha çok.

Eşinizin bol yıldızlı yönetmenlik sicili, sizin yönetmenlik planlarınızı etkiliyor mu, üzerinizde farketmeden de olsa bir baskı

oluşturuyor mu sizce? Hatta oyunculuk, senaristlik, sanat yönetmenliği yapmanız, yönetmenlik koltuğunu Nuri Bilge Ceylan'a bırakmak eğiliminden olabilir mi?

Bunun olumlu yanları da var, olumsuz yanları da. Bilge beni film çekmem konusunda hep desteklemiştir. Onun varlığı beni her zaman cesaretlendirmiştir. Ancak Bilge'nin film üretim süreci her zaman çok sancılı ve zor geçer. Çünkü çok detaycı ve mükemmeliyetçidir. İşini tutkuyla ve büyük bir sabırla yapar. Böyle bir çalışma sistemine şahit olmak beni biraz korkutup film çekmek konusunda cesaretimi kırıyor olabilir. İnsan öğrendikçe daha çok susuyor. En azından bilgi, bende böyle bir duygu yaratıyor. Ama şeytanın bacağına da kırmak istiyorum doğrusu.

Ebru Ceylan isminin sürekli Nuri Bilge Ceylan'la birlikte anılması gibi bir korkunuz var mı?

Hayır, yok. Bilge, sinema sektöründe başarılarıyla kendini kanıtlamış önemli bir yönetmen. Dolayısıyla onunla çalışan herkes öncelikle onun adıyla anılacaktır tabii ki. Ayrıca ben bugüne kadar hep Bilge'nin işlerinde yer aldığım için isminin onunla anılması da çok doğal. Bu bir handikap gibi algılanmamalı. Aksine gurur verici bir durum benim için. Benim egom yumuşak ve esnek. Durumlara göre şekillenebilir. Asla Bilge'yle bir iktidar mücadelesine girip huzurumu bozmadım. Ayrıca o, oğlumun babası...

Genel konuşalım... Bir evden iki yönetmen çıkabilir mi?

Teknik olarak çıkar. Neden olmasın? İki doktor, iki bankacı nasıl çalışıyorsa iki yönetmen de çıkar. Bakın Makhmalbaff'lara, bütün aile üyeleri yönetmen.

Fotoğraflarınız özellikle bazılarında, his olarak, öncelikler olarak, haletiruhiye olarak, Nuri Bilge Ceylan karelerine çok benziyor. Zaten hayatta ikinizi bir araya getiren ruh birliği mi demek lazım buna?

Evet, buna bizi zaten bir araya getiren ve 12 senedir bir arada tutan bir ruh birliği de diyebiliriz. Ayrıca birlikte yaşayan insanlar zamanla birbirlerine benzemeye başlıyorlar, mimikleri, tavırları bile benziyor. Nedeni biraz da böyle bir şey olabilir.

İkinizin yollarınızı kesiştiren neydi sizce?

Öncelikle rastlantı... Sonra doğamızın, dünyamızın ve eylemlerimizin benzerliği...

Birbirinizin işleri üzerine ne kadar açık konuşursunuz? Örtük tarihiniz neleri konuşmadan çözmeye yetiyor?

Acımasızlık derecesinde açık konuşuruz. Hatta bazen yıkıcı boyutlara ulaştığı bile olur. Sonra Bilge benim eleştirilerimi kendince değerlendirip yoluna devam eder. Bense o işi yapmaktan hemen vazgeçip başka işlere yönelirim. Çünkü benim, kendi fikirlerim dahil herhangi bir fikre inanç geliştirebilirim zorudur. Geliştirebilsem bile uzun vadede ona hâlâ inanıyor olma ihtimalim daha da azdır. Bilge bir şey yaparken deneyimler ve sonlandırır, bense düşünerek sonlandırırım. Zaten yaptığım hiçbir çalışmayı da sonradan sevmem.

Yalnız ve güzel ülke meselesi

Nuri Bilge Ceylan'ın Cannes konuşması üzerine sonra çok konuşuldu. Bu dört beş sözcüğün kodları çözülmeye çalışıldı, herkes meşrebine göre bir ucundan çekti, uzattı. Siz konuşmanın hazırlanışına tanıklasınız. Ya da tanık mısınız?

Bu konuda bir şey söylemek istemem. Ama uzun uzadıya düşünülerek planlanarak yapılmış bir konuşma olmadığını söyleyebilirim. Kaldı ki Bilge, bir ölüldü aldığını kapanış törenine yalnızca birkaç saat kala öğrendi.

Birlikte çalıştığınızı, eşiniz olduğunuzu unutan, o konuşmayı siz nasıl deşifre ediyorsunuz?

Aslında konuşmanın bu denli

yankı yapması bizi şaşırttı. Bu konuşula ilgili ben kendi adıma şunu söylemek isterim. O konuşmanın geniş çevrelerce bu denli seviilip sahiplenilmesi elbette ki bizim adımıza güzel

bir olay. Ama aynı zamanda herkesin kendince yorumladığı bu konuşmayı, birilerini al aşağı ederek kullanmasını kendi adıma üzüntüyle karşıyorum. Bu konuşmayı kendi adlarına bir gurur vesilesi olarak sahipleneler, sağ olsunlar, umarım aynı sahiplenmeyi ve iyi niyeti onların katılmadığı düşüncelere sahip olan ve bunu dile getiren sanatçılara karşı da gösterirler. O zaman bize yönetilen bu övgülerin anlamı bizim için daha da artar. İyi ya da kötü, her türlü galeyannın uzun vadede üzüntü yaratabileme potansiyeline sahip anlık duygular olduğunu düşünüyoruz.